

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Військовий інститут**

*Затверджена та ухвалена на засідання Вченої ради
Військового інституту Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Протокол № 6 від “15” лютого 2018 року*

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФАХУ**

**для вступу на навчання за ступенем вищої освіти “магістр”
за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії”**

**За загальною редакцією кандидата педагогічних наук,
генерал-майора Толока І.В.**

Упорядники:

*к.і.н., доцент, Жарков Я.М.,
к.пол.н., доцент, Добржанська О.Л.,
к.пол.н., доцент, Шевченко О.В.
к.і.н., Супрунов Ю.М.*

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступних випробувань для підготовки військових фахівців за ступенем вищої освіти “магістр”, за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” розроблена на підставі Закону України “Про вищу освіту” Закон України “Про освіту”, “Умов прийому до навчальних закладів (ВНЗ) України” затверджених наказом Міністерства освіти і науки України.

Вступники повинні володіти ґрунтовними сучасними знаннями з базових дисциплін, що викладаються за спеціальністю “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”: “Міжнародна інформація”, “Аналіз зовнішньої політики”, “Інформаційна безпека особистості, суспільства держави”, “Інформаційно-психологічна боротьба у воєнній сфері”, “Історія інформаційно-психологічного протиборства”.

На основі вищезгаданих дисциплін кафедрою ЗВІ підготовлені і затверджені питання до іспиту.

1. Дайте визначення понять “інформаційний вплив”, “інформаційно-психологічний вплив”, “безпека інформаційно-технічної інфраструктури”, “інформаційно-технічний вплив”.

2. Визначіть поняття “інформаційна безпека”, “інформаційна безпека особи”, “інформаційна безпека суспільства”, “інформаційна безпека держави”.

3. Які древні правителі та полководці прагнули підкорити противника без битви і в які способи?

4. Чому вчить древній китайський полководець Сунь-Цзи у своєму “Трактаті про військове мистецтво”?

5. Які форми та напрями інформаційно-психологічного протиборства застосовувалися у стародавньому світі?

6. Хто та якими формами інформаційно-психологічного впливу продовжив розвиток інформаційно-психологічного протиборства в епоху Середньовіччя?

7. Розкрийте особливості інформаційно-психологічного протиборства часів українського козацтва.

8. Які форми інформаційно-психологічного впливу використовував Наполеон після приходу до влади? Наведіть приклади використання Бонапартом друкованої пропаганди для здійснення інформаційно-психологічного впливу.

9. Які особливості пропаганди в роки Першої світової війни?

10. Розкрийте теоретичні положення принципів пропаганди, сформульовані в період Першої світової війни.

11. Які принципи радянської пропаганди серед військ і населення противника в роки громадянської війни й іноземної інтервенції?

12. Охарактеризуйте етап зародження нацистської пропаганди в Німеччині та прихід А.Гітлера до влади. Яку роль і функції виконувала організація “СС-Аненербе” у фашистській Німеччині?

13. Охарактеризуйте основні напрями діяльності нацистської пропаганди.

14. Охарактеризуйте особливості геббельсівської пропаганди під час окупації Франції та в період підготовки до війни проти СРСР.
15. Розкрийте особливості здійснення інформаційно-психологічного впливу фашистською Німеччиною на території України.
16. Розкрийте особливості та напрями ведення спецпропаганди СРСР у роки Другої світової війни.
17. Охарактеризуйте особливості пропаганди США на війська та населення противника в роки Другої світової війни.
18. Як уряд Англії здійснював організацію та ведення пропаганди на війська й населення противника під час Другої світової війни?
19. У чому полягають особливості організації та здійснення інформаційно-психологічного впливу Японією в роки Другої світової війни?
20. Розкрийте сутність нових концепцій та поглядів США на ведення психологічної війни в Кореї (1950–1953 рр.).
21. У чому полягає концепція спеціальних методів війни США під час війни у В'єтнамі (1964–1975 рр.)?
22. Які особливості психологічної операції під час агресії США проти Гренади 1983 року?
23. Охарактеризуйте психологічну операцію під час вторгнення ЗС США у Панаму (грудень 1989 – січень 1990 рр.) із погляду подальшого розвитку теорії локальних війн.
24. Які особливості психологічних операцій ЗС США у Перській затоці (1991)?
25. Охарактеризуйте досвід ведення спеціальної пропаганди СРСР в Афганістані в 1979–1989 роках.
26. Прокоментуйте причини недооцінювання військово-політичним керівництвом СРСР ролі та значення інформаційних факторів “холодної війни”.
27. Які особливості нового “Гарвардського проекту” як розгорнутої програми знищення СРСР і соціалістичної системи загалом?
28. Назвіть основні керівні документи США, направлені на здійснення постійного інтенсивного інформаційного впливу на СРСР.
29. Розкрийте особливості глобалізації світового суспільства як механізму глобального планування та довгострокового перерозподілу ресурсів.
30. Наведіть оцінки вітчизняних та закордонних експертів перемоги США над СРСР у “холодній війні”.
31. Які основні тенденції зміни характеру геополітичної боротьби держав та розвитку процесу глобалізації сучасності?
32. Розкрийте цілі й завдання “Стратегічного інформаційного протиборства”.
33. Охарактеризуйте інформаційний простір як театр сучасних воєнних дій.
34. Наведіть класифікацію сучасної інформаційної зброї. Які основні способи й методи застосування інформаційної зброї?
35. Охарактеризуйте міжнародний кібертероризм, інформаційні та інформаційно-іміджеві війни сучасності.

36. Яка сутність інформаційної безпеки як складової національної безпеки держави?
37. Наведіть та прокоментуйте нові форми й методи інформаційного впливу на психіку людини.
38. У чому полягає необхідність створення інформаційно-психологічної безпеки як складової національної безпеки?
39. Прокоментуйте найважливіші аспекти інформаційно-психологічної безпеки держави, які потребують нагального вирішення.
40. У чому сутність переваг та проблем, що виникають при веденні ІПсП за допомогою ЗМК?
41. Прокоментуйте модифікацію термінів ЗМІ і ЗМК, назвіть їхні базові відмінності.
42. Прокоментуйте техніки маніпуляції, що застосовуються ЗМК при здійсненні інформаційно-психологічних впливів.
43. Надайте характеристику військовим ЗМК. Яким чином вони здійснюють ІПсВ на суспільство?
44. Які є базові методи ІПсВ? Розкрийте алгоритми здійснення переконання та навіювання.
45. Проаналізуйте такі методи маніпулювання, як перекручування, приховування та спосіб подання інформації.
46. Охарактеризуйте етапи, ознаки та суб'єктів проведення спеціальних інформаційних операцій.
47. Назвіть методи СІО, форми дезінформування і пропаганди.
48. Охарактеризуйте основні реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України. Які заходи необхідно вживати для забезпечення інформаційної безпеки України?
49. Визначити вимоги, що висуваються до міжнародних інформаційних систем; охарактеризувати гнучкість, надійність, ефективність міжнародних інформаційних систем.
50. Визначити джерела та канали отримання міжнародної інформації. Інформаційний пошук.
51. Визначити інформаційні загрози для різних сфер життєдіяльності суспільства; обґрунтувати необхідність протидії інформаційним загрозам на національному рівні.
52. Визначити основні принципи роботи та функціонування мережі Інтернет.
53. Визначити особливості організації інформаційного моніторингу проблемної ситуації.
54. Визначити переваги та недоліки роботи із PR-агенством. Охарактеризувати ринок послуг PR-агенцій в Україні.
55. Визначити роль та місце України в європейському масово-комунікаційному просторі.
56. Дати оцінку випадковим подіям та основним співвідношенням теорії ймовірностей при моделюванні проблемних ситуацій міжнародних відносин.

57. Дати оцінку засобам визначення інформаційних потреб в галузі міжнародних відносин.

58. Дати оцінку класичним методам аналізу документів у сфері міжнародних відносин.

59. Дати оцінку методу аналізу ієрархій та ефективності його використання в інформаційно-аналітичній діяльності.

60. Показати місце PR-підрозділу у функціональній структурі транснаціональної корпорації. Охарактеризувати функціональні обов'язки PR-фахівців.

61. Дослідити структурні трансформації медіа-індустрії східноєвропейських країн.

62. Дослідити формування громадської думки та політичної волі засобами масової інформації.

63. Здійснити порівняльний аналіз ключових чинників, викликів та невизначеностей глобальних тенденцій розвитку людства 2020,2025,2030 рр. (дослідження корпорації RAND).

64. Обґрунтувати сучасний стан систем управління базами даних, які можна використовувати в системі міжнародних відносин.

65. Охарактеризувати особливості підготовки та поширення основних PR-документів (прес-реліз, бенггауд, факт-лист, інфо-лист, лист до редакції, спростування та ін.).

66. Охарактеризувати поняття «цільова аудиторія» в PR. Визначити типи поділу «цільових аудиторій» та PR-інструментів роботи із ними.

67. Охарактеризувати та визначити специфіку PR-інструментів, PR-цілей, завдань, PR-аудиторій та PR-наслідків в транснаціональних корпораціях.

68. Охарактеризувати альтернативність прогнозів та сценаріїв міжнародних відносин.

69. Охарактеризувати Версальсько-вашингтонську систему мирних договорів.

70. Охарактеризувати види інформаційного забезпечення в інформаційно-аналітичній діяльності.

71. Охарактеризувати використання текстових та табличних процесорів в дослідженні міжнародних відносин.

72. Охарактеризувати Гельсінський акт Ради з безпеки і співробітництва в Європі.

73. Охарактеризувати діяльність департаменту Ради Європи з інформаційної політики СДМС. Проаналізувати стратегії і програми 2010-2014 рр.

74. Охарактеризувати діяльність міжнародних організацій у системі міжнародних інформаційних відносин, визначити класифікацію, напрями інформаційної політики та програмної діяльності міжнародних організацій.

75. Охарактеризувати діяльність міжурядово-корпоративних організацій в сфері інформації та комунікації; проаналізувати стратегії і програми Інтелсат, Інмарсат, Євтелсат, Інтерсупутник.

76. Охарактеризувати доктрину інформаційного протиборства за теорією «м'якої сили» Дж. Ная та У. Оуенса, проаналізувати концепцію «інформаційної парасольки».

77. Охарактеризувати методи критеріального аналізу, побудови аналітичних рейтингів рангового типу та ефективність їх застосування в дослідженні міжнародних відносин.
78. Охарактеризувати етимологію міжнародного інформаційного тероризму. Визначити специфіку кібер-, медіа і психотероризму як складову інформаційних загроз.
79. Охарактеризувати Європейську стратегію 2020, основні положення та програму дій.
80. Охарактеризувати зв'язки з громадськістю в сучасному світі.
81. Охарактеризувати інструментарій сучасних комунікативних технологій у зовнішньополітичній діяльності держав.
82. Охарактеризувати інформаційний вимір теорії та практики глобалізму, антиглобалізму та альтерглобалізму.
83. Охарактеризувати інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньополітичних інтересів на різних рівнях міжнародних відносин і дипломатичної діяльності.
84. Охарактеризувати комунікативні PR-стратегії в умовах кризових ситуацій.
85. Охарактеризувати концептуальні засади і головні напрями зовнішньої політики незалежної України.
86. Охарактеризувати методи дослідження взаємозв'язків політичних та соціально-економічних явищ в системі міжнародних відносин.
87. Охарактеризувати методи експертних оцінок та ефективність їх застосування в інформаційно-аналітичній діяльності інституцій і департаментів міжнародних зв'язків урядових структур та відомств.
88. Охарактеризувати міжнародні документи та стратегії боротьби з міжнародними інформаційним тероризмом.
89. Охарактеризувати міжнародні, субрегіональні, регіональні та національні стратегії інформаційного суспільства: визначити спільні та відмінні характеристики.
90. Охарактеризувати особливості застосування методів теорії ігор при дослідженні міжнародних відносин.
91. Охарактеризувати особливості застосування параметричних та непараметричних статистичних методів при дослідженні міжнародних відносин.
92. Охарактеризувати особливості застосування рангових статистичних методів дослідження міжнародних відносин.
93. Охарактеризувати принципи аналітичної діяльності в системі міжнародних відносин.
94. Охарактеризувати підходи до методології інформаційно-аналітичної діяльності.
95. Охарактеризувати проблему розширення ЄС.
96. Охарактеризувати процес створення та еволюції Європейського Союзу.
97. Охарактеризувати поняття "інформаційний привід" та правила його підготовки.
98. Охарактеризувати стадії (етапи) процесу інформаційно-аналітичної діяльності у сфері зовнішньої політики.

99. Охарактеризувати становлення блокового протистояння в Європі після Другої світової війни.
100. Охарактеризувати структуру інформаційного ринку ЄС.
101. Охарактеризувати теорії, стратегії, напрями і рівні глобального інформаційного суспільства.
102. Охарактеризувати технології пошуку в системі WWW та основні пошукові машини мережі Інтернет.
103. Охарактеризувати технологію створення Web-сторінок та протоколи IP та TCP мережі Інтернет.
104. Охарактеризувати утворення та діяльність ООН.
105. Охарактеризувати фактори точності аналітичних оцінок та прогнозів при аналізі зовнішньої політики.
106. Проаналізувати взаємозв'язок джерел та каналів інформації в інформаційно-аналітичній діяльності.
107. Проаналізувати цінності та інтереси держав і суспільств у формуванні зовнішньої політики.
108. Дайте визначення понять “інформаційний вплив”, “інформаційно-психологічний вплив”, “безпека інформаційно-технічної інфраструктури”, “інформаційно-технічний вплив”.
109. Дайте визначення понять “національна свідомість”, “масова свідомість”, “суспільна свідомість”, “воєнно-політична свідомість”.
110. Які методи попередження і нейтралізації загроз інформаційній безпеці держави застосовуються?
111. Що розуміється під інформаційно-психологічним протиборством у воєнній сфері?
112. Дайте аналіз поглядів вітчизняних фахівців на ведення інформаційно-психологічної боротьби.
113. Охарактеризуйте міжнародний кібертероризм, інформаційні та інформаційно-іміджеві війни сучасності.
114. Прокоментуйте техніки маніпуляції, що застосовуються ЗМК при здійсненні інформаційно-психологічних впливів.
115. Охарактеризуйте 7 рівнів організації тексту при застосуванні НЛП в друкованих матеріалах інформаційно-психологічного впливу.
116. У чому сутність переваг застосування нейролінгвістичного програмування через Інтернет.
117. Охарактеризуйте основні технології НЛП, які використовуються політтехнологами.
118. У чому полягає сутність і зміст інформаційного впливу? Назвіть основні об'єкти інформаційного впливу.
119. Дайте визначення пропагандистського впливу. Які основні етапи процесу пропагандистського впливу?
120. Психологічний вплив: визначення, зміст та основні види.
121. У яких основних формах здійснюється безпосереднє або опосередковане спілкування (усна пропаганда)? Які переваги в порівнянні з іншими формами ведення ПСО має усне мовлення?
122. Розкрийте особливості інформаційних, аналітичних та ультимативних програм усного мовлення.
123. Назвіть основні характеристики навіювання. Розкрийте сутність і

зміст основних способів неспецифічного навіювання в бойових умовах.

124. Дайте узагальнену класифікацію дезінформації. Які методи впровадження дезінформації Ви знаєте?

126. Назвіть основні види друкованих матеріалів інформаційно-психологічного впливу. Види і класифікація листівок. Назвіть і розкрийте основні структурні елементи листівки.

125. Які специфічні особливості має газета для закордонної аудиторії?

126. Якими можливостями обумовлено використання інформаційно-психологічного впливу за допомогою радіомовлення? Назвіть слабкі сторони й недоліки інформаційно-психологічного впливу за допомогою радіомовлення.

127. Які Ви знаєте види радіомовлення на війська й населення зарубіжних країн? Розкрийте їх сутність і зміст.

129. Розкрийте роль і місце телебачення в системі інформаційно-психологічного впливу.

130. Розкрийте роль і місце інформаційної зброї у світовій інформаційній мережі.

131. Які заходи необхідно вживати для запобігання або нейтралізації наслідків застосування інформаційної зброї?

134. Наведіть приклади терактів у кіберпросторі.

135. Як здійснюється практичне застосування комп'ютерних мереж в розвідувальних цілях?

Критерії оцінювання результатів вступного випробування з фаху для вступу на навчання за ступенем вищої освіти “магістр” за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”

Основними критеріями оцінювання завдань екзаменаційного білету є:

- точність та конкретність відповіді на поставлене питання;
- більш висока оцінка проявів самостійності вступників при виконанні екзаменаційного завдання, ніж стандартного підходу до питань, що розглядаються;
- вміння застосовувати теоретичні знання для виконання службових обов'язків, що відповідають рівню підготовки офіцера військового управління тактичного рівня;
- вміння виділяти істотні положення навчальної дисципліни;
- загальна та професійна мова відповіді.

Загальна шкала оцінювання вступного випробування.

Знання та вміння, продемонстровані вступниками на вступному випробуванні з фаху оцінюються за 200-бальною шкалою.

Вступне випробування з фаху складається з відповіді на 5 питань в екзаменаційному білеті: 2 питання з навчальних дисциплін нормативної (обов'язкової) частини та 3 питання навчальних дисциплін варіативної (вибіркової) складової за професійним спрямуванням.

Оцінка “відмінно” (170 – 200) балів за вступний іспит з фаху виставляється, якщо вступник продемонстрував глибоке і всебічне засвоєння навчального матеріалу, передбаченого вступного випробування з фаху, у

повному обсязі відповів на всі запитання екзаменаційного білета і при цьому він повинен твердо знати:

- теоретичні положення в розрізі питань по темам, визначеним екзаменаційним білетом;
- керівні документи та їх вимоги в розрізі питань екзаменаційного білета.

Оцінка “добре” (135 – 165) балів ставиться, якщо:

- матеріал викладено впевнено, але дещо неповно;
- при викладенні теоретичних питань були припущені незначні помилки, які суттєво не вплинули на правильність відповіді.

Оцінка “задовільно” (105 - 134) балів виставляється, якщо:

- матеріал викладено недостатньо повно;
- вступник недостатньо повно знає і не застосовує теоретичні знання;

Оцінка “незадовільно” (00 – 100) балів виставляється, якщо:

- вступник не володіє матеріалом за екзаменаційним білетом або його відповідь не розкриває сутності питань;
- відповіді на додаткові запитання та вирішення прикладів підтверджують відсутність систематизованих знань за білетом.

Критерії визначення оцінки за кожне екзаменаційне питання.

При оцінюванні відповіді з максимальною кількістю **40 балів** за кожне запитання:

40 – 34 балів (“відмінно”) ставиться вступнику у випадку правильної, обґрунтованої відповіді, підкріпленої аналізом ключових взаємозв’язків та належними висновками, якщо вступник продемонстрував творчій підхід до викладення навчального матеріалу і здатність до самостійної його оцінки;

35 – 27 балів (“добре”) ставиться вступнику у разі правильної, але не вичерпної відповіді, підсумованої правильним висновком. Можуть бути пропущені деякі проміжні пояснення та обґрунтування, наявні неточності непринципового характеру при викладенні основних результатів, які не впливають на правильність подальшого ходу розкриття питання;

26 - 21 балів (“задовільно”) ставиться, якщо розкрито основний зміст питання, але подача навчального матеріалу носить несистемний, поверхневий характер, відомості про суть питання обривчасті, демонструється нездатність проаналізувати всі його ключові аспекти, відповідь не підкріплена належно обґрунтованим кінцевим висновком;

20 – 0 балів (“незадовільно”) ставиться вступнику, який демонструє нерозуміння суті питання та взаємозв’язків між процесами, які розглядаються, та не здатний розкрити основний зміст проблематики.

Загальна оцінка за вступне випробування з фаху виставляється з урахуванням балів на всі відповіді на питання екзаменаційного білету.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри зарубіжної воєнної інформації 09.02.2018, протокол № 11.

Завідувач кафедри зарубіжної воєнної інформації

Я.М. ЖАРКОВ